

Βασίλειος Κουράφαλος
Φαρμακοποιός PhD, MSc
Διεύθυνση Φαρμάκου ΕΟΠΥΥ
Προϊστάμενος Τμήματος Παρακολούθησης &
Αξιοποίησης Ελέγχων

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ;

Απαραίτητη η διαμόρφωση στρατηγικής για το φάρμακο

νοσηρότητα

δημογραφική
επιβάρυνση

κόστος νέων
θεραπειών

Πρόσθετη
χρηματοδοτική πίεση

```
graph LR; A(νοσηρότητα) --> D[Πρόσθετη χρηματοδοτική πίεση]; B(δημογραφική επιβάρυνση) --> D; C(κόστος νέων θεραπειών) --> D;
```

- ⦿ Η φαρμακευτική στρατηγική θα πρέπει να σκοπεύει αφενός στη διασφάλιση της **επάρκειας / κάλυψης των ασθενών με τα αναγκαία φάρμακα** και αφετέρου στην βιωσιμότητα του συστήματος και την **πρόσβαση στις νέες θεραπείες**.

Πυλώνες της στρατηγικής:

- Η **αξιολόγηση** των νέων και των υπάρχουσών θεραπειών
- Η **αποζημίωση** σε συμφωνημένη τιμή
- Η ορθή συνταγογράφηση με μέτρα τόσο **προληπτικού** όσο και **κατασταλτικού χαρακτήρα**
 - ύπαρξη **σαφών κανόνων και περιορισμών** στην συνταγογράφηση,
 - δυνατότητα **πραγματικού ελέγχου** για την αποτροπή φαινομένων **αδόκιμης συνταγογράφησης**
 - ανάπτυξη **προηγμένων ψηφιακών εργαλείων** για τον εντοπισμό **πιθανών σημείων που χρήζουν έλεγχο**.

Μέτρα προληπτικού χαρακτήρα

- ⦿ Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης Φαρμάκων
- ⦿ Εισαγωγή φίλτρων στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης

Σ.Η.Π.

Φάρμακα Θετικού
Καταλόγου

Φάρμακα
εξωτερικού

Φάρμακα εκτός
εγκεκριμένων
ενδείξεων

Φάρμακα εκτός
Θετικού Καταλόγου

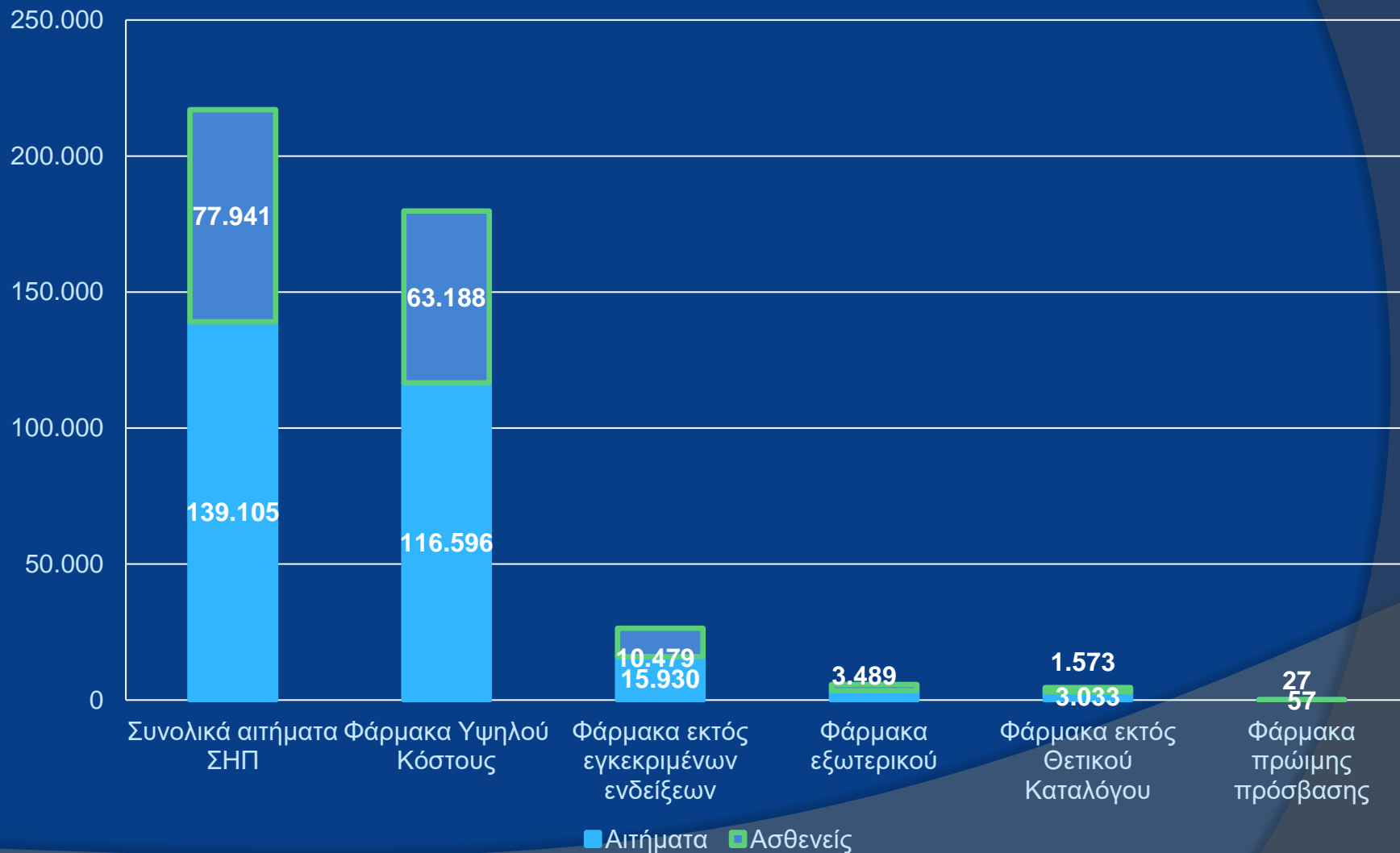
Φάρμακα Πρώτης
Πρόσβασης

127 προϊόντα
29.04.2024

64.167 ασθενείς για το έτος 2022 (εγκριτικές
αποφάσεις με βάση τα διακριτά ΑΜΚΑ),
76.062 ασθενείς για το έτος 2023 (εγκριτικές
αποφάσεις με βάση τα διακριτά ΑΜΚΑ)

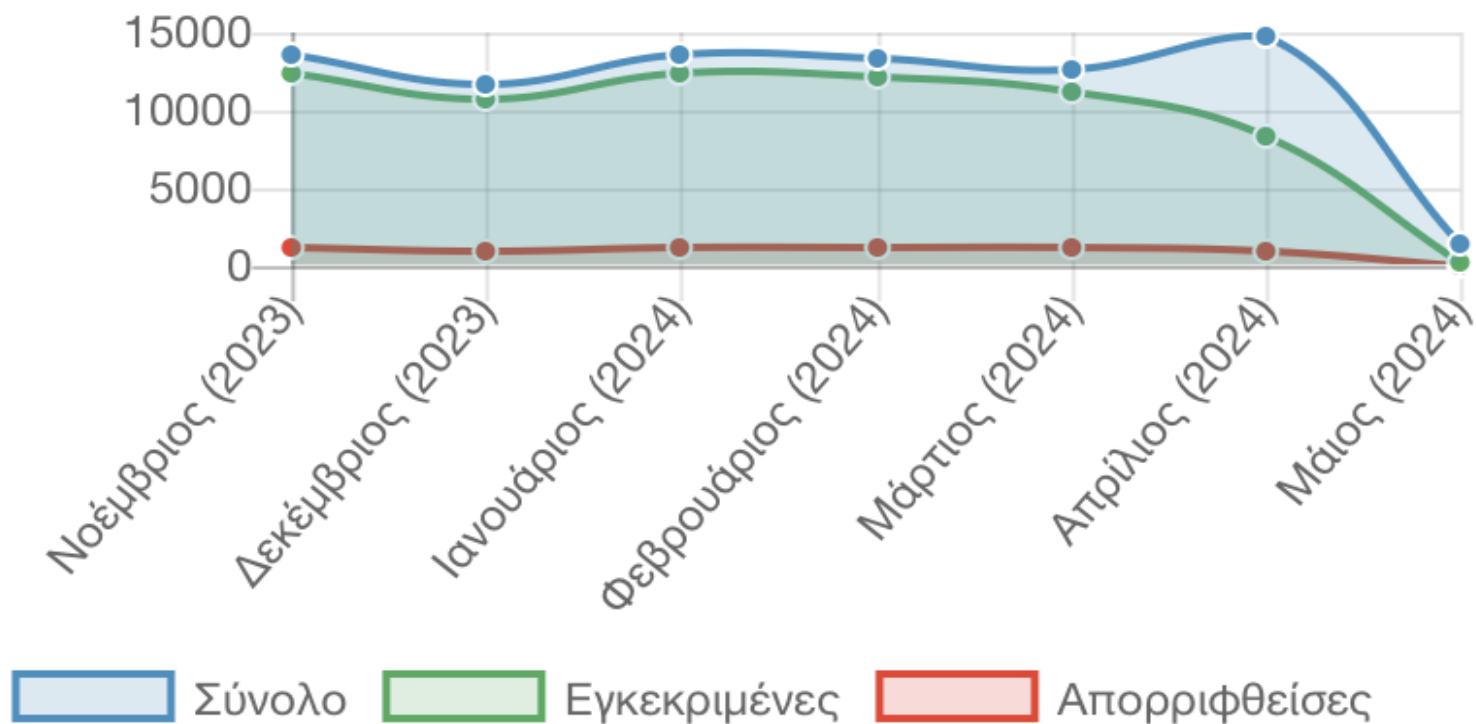
Διαδικασία Σ.Η.Π./Κατηγορίες Φαρμάκων

Στοιχεία χρήσης 2023

Στοιχεία χρήσης 2023

Αιτήσεις Φαρμακευτικής Αγωγής τους τελευταίους 6 μήνες

Σ.Η.Π.

Φάρμακα Θετικού Καταλόγου

Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Σ.Η.Π.

Φάρμακα εκτός Θετικού Καταλόγου

Φάρμακα Πρώιμης Πρόσβασης

Φάρμακα Εξωτερικού

Φάρμακα εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων

Κριτήρια:
Υψηλή ακάλυπτη ιατρική ανάγκη
Μεγάλο θεραπευτικό αποτέλεσμα
Υψηλό ποσοστό ανταπόκρισης
Υψηλή βεβαιότητα δεδομένων

Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Σ.Η.Π.
(Ν.5095/2024 αρ.31)

Βασικές
αρχές
Ειδικής
Επιτροπής
Προέγκρισης

**Αφορά σε νέες δραστικές και σε νέες εκτός
εγκεκριμένων ενδείξεων αιτήσεις**

Διατηρείται το δικαίωμα της **αναδρομικότητας**

Δύναται να καλεί εμπειρογνώμονες

**Δυνατότητα επανεξέτασης εφόσον υπάρχουν νεότερα
κλινικά δεδομένα**

Δύναται να εισηγείται την αποζημίωση (διαμορφώνοντας
τα ειδικά πρότυπα) ή την αναμονή για αποζημίωση

Συλλέγει στοιχεία προέλευσης των αιτήσεων και
παραδίδει στο τέλος του έτους στον Υπουργό Υγείας

Δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων

Πρόταση ΕΟΠΥΥ για εισαγωγή φίλτρων στο Σ.Η.Σ.

- 05/2023: L02A Ορμόνες και συναφείς παράγοντες (L02AB, L02AE ανάλογα της εκλυτικής ορμόνης των γοναδοτροφινών) – προϊόντα everolimus – προϊόντα verteporfin – N06AX άλλα αντικαταθληπτικά ρινική χορήγηση (N06AX27 esketamine)
- 07/2023: L04AA (υποτρπιάζουσα-διαλείπουσα πολλαπλή σκλήρυνση, ημικρανία, ατοπική δερματίτιδα) – D11AH (παράγοντες για δερματίτιδα) – XGEVA – vit D
- 04/2024: A10B (φάρμακα για μείωση σακχάρου, εξαιρουμένων ινσουλινών) – C10A (υπολιπιδαιμικοί παράγοντες, αμιγείς)

Επίδραση φίλτρων – διαπραγμάτευσης στις δαπάνες φαρμάκων

Μεταβολή

	ATC	2021	2022	2023	2021-2022	2022-2023
Ca	A12AA	1.045.957,05	984.283,15	926.514,95	-5,9%	-5,9%
Ca+Vit.D	A12AX	8.719.066,76	8.789.695,84	8.697.852,82	0,8%	-1,0%
Mg	A12CC	19.993.863,43	22.285.512,94	21.709.401,54	11,5%	-2,6%
Fe	B03AA	38.319.000,82	34.196.005,63	27.241.464,63	-10,8%	-20,3%
Γενικό Άθροισμα		68.077.888,06	66.255.497,56	58.575.233,94	-2,7%	-11,6%

Μέτρα κατασταλτικού χαρακτήρα

Έλεγχος για την αποτροπή φαινομένων αδόκιμης συνταγογράφησης

- Όρια συνταγογράφησης ιατρών
- Έλεγχος συνταγογράφησης με χρήση δεικτών.
- Έλεγχος ορθής εκτέλεσης συνταγών με χρήση δεικτών.
- Δειγματοληπτικός έλεγχος (5%) των υποβληθέντων λογαριασμών φαρμακείων.
- Ανάπτυξη συστήματος Τεχνητής Νοημοσύνης (AI).

Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση

- ⦿ Αναπτύχθηκε σύμφωνα με το ν.3892/2010
- ⦿ Καλύπτει το σύνολο των φαρμάκων κοινότητας και των φαρμάκων που διατίθενται μέσω των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ.
- ⦿ Ακύρωση μοναδικού αριθμού ταινίας γνησιότητας φαρμάκου – υπό ανάπτυξη το “άυλο κουπόνι”.

Επεξεργασία στοιχείων ηλεκτρονικής συνταγογράφησης

Τμήμα Επεξεργασίας & Ελέγχου Συνταγών

- **Συλλογή στοιχείων** από το Σ.Η.Σ..
- Δειγματοληπτική σάρωση εκτελεσμένων συνταγών (5%) και **φαρμακευτικός έλεγχος**.
- **Επεξεργασία Στοιχείων**.
- Εξαγωγή στοιχείων για **φαρμακευτική δαπάνη**, για **κατανάλωση** φαρμάκων, για υπολογισμό **rebates** φαρμακευτικών εταιρειών.
- Εξαγωγή στοιχείων για **πληρωμή ιδιωτικών φαρμακείων**.
- Χρήση **πληροφοριακού συστήματος BI** για έλεγχο συνταγογράφησης ιατρών και εκτέλεσης φαρμάκων από ιδιωτικά φαρμακεία.

Έλεγχος συνταγογράφησης ιατρών

- Στατιστική ανάλυση – χρήση δεικτών.

Σε έλεγχο της συνταγογράφησης υποβάλλονται κατά προτεραιότητα οι ιατροί, των οποίων η τιμή ενός κριτηρίου, βρίσκεται στο υψηλότερο **0,1%** ποσοστό επί του συνόλου τιμών που λαμβάνονται από όλους τους ιατρούς της ίδιας ειδικότητας για κάθε κριτήριο χωριστά

- Μέση μηνιαία δαπάνη ανά ασθενή, για κάθε ειδικότητα και ανά περιοχή.

ν. 4472/2017, άρθρο 93, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17, ν. 5102/2024

Δείκτες στον έλεγχο συνταγογράφησης

- Αριθμός **συνταγών** που εκδόθηκαν
- Μέση **δαπάνη** ανά ασθενή
- Ποσοστό συνταγογράφησης **νέων φαρμακευτικών προϊόντων**
- Ποσοστό συνταγογράφησης **ανά θεραπευτική κατηγορία (ATC4)**.
- Ποσοστό συνταγών που εκτελέστηκαν στο πρώτο **φαρμακείο**.
- Ποσοστό συνταγογράφησης **ανασφαλίστων**, συγκριτικά με τη συνολική συνταγογράφηση του ιατρού.

Μηνιαίες αναφορές

Αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους
συμβεβλημένους συνταγογράφους
ιατρούς

Σύγκριση των δικών τους

συνταγογραφικών δεδομένων με το
μέσο όρο της ειδικότητάς τους στη χώρα

ΚΜΕΣ – ΚΕΝΤΡΟ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣ ΙΑΤΡΟΥ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2019

15/10/2019 15:48

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
XXXXXXXXXXXX - XXXXXX

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΟΣ ΙΑΤΡΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ: 3.182

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΟΣ ΙΑΤΡΩΝ : 38.759

Στοιχεία Εκτελέσεων Συνταγών	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΑΤΡΟΥ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ (Επικράτεια)	ΑΠΟΚΛΙΣΗ
Πλήθος Εκδόσεων Εκτελεσμένων Συνταγών:	5.039	495	918%
Πλήθος Δικαιούχων:	3.065	367	735%
Συνταγές ανά Δικαιούχο:	1,64	1,33	24%
Δαπάνη Συνταγών:	127.903,49	14.907,44	758%
Μέση Δαπάνη ανά Συνταγή:	25,38	29,71	-15%
Πλήθος Εμβλαγιών:	14.310	1.768	709%
Μέσο Πλήθος Εμβλαγιών ανά Δικαιούχο:	4,67	4,82	-3%
Μέση Δαπάνη Εμβλαγίου:	8,93	8,43	6%
Ποσοστό Νέων Δραστηκών:	0,0000%	0,0024%	-100%
Δαπάνη 10 πιο Δαπανηρών ATC_4:	56.874,86	7.330,98	676%
MAX Ποσοστό Εμβλαγιών μιας Εταιρίας:	7,51%	11,21%	-33%
Ποσοστό Δαπάνης 5 πιο Δαπανηρών Δικαιούχων:	3,09%	19,17%	-84%
MAX Ποσοστό εκτελέσεων σε ένα Φαρμακείο:	67,78%	23,04%	194%

On-Off Patent & Generics	ΕΜΒΛΑΓΙΑ ΙΑΤΡΟΥ	ΜΕΣΟ ΠΛΗΘΟΣ ΕΜΒΛΑΓΙΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ (Επικράτεια)	ΑΠΟΚΛΙΣΗ	
ΕΜΒΛΑΓΙΑ	On Patent :	2.521 18%	312 18%	708%
	Off Patent :	5.714 40%	904 51%	532%
	Generics :	6.075 42%	552 31%	1001%
ΔΑΠΑΝΗ	On Patent :	54.381,05 43%	7.599,96 51%	616%
	Off Patent :	22.633,96 18%	3.363,91 23%	573%
	Generics :	50.888,48 40%	3.943,57 26%	1190%

Ανάλυση Δαπάνης ανά Ανατομικό Σύστημα (ATC_1) (5 πρώτα)	ΔΑΠΑΝΗ ΙΑΤΡΟΥ	ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ (Επικράτεια)	ΑΠΟΚΛΙΣΗ
ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (C):	37.782,97 30%	3.835,03 26%	885%
ΠΕΠΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ (A):	35.942,42 28%	4.351,48 29%	726%
ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (N):	15.385,03 12%	1.836,03 12%	738%
ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ (B):	15.370,67 12%	1.954,67 13%	686%
ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (R):	6.622,43 5%	827,22 6%	701%

Για να δείτε τα αναλυτικά και ιστορικά ανά μήνα (από τον Οκτώβριο του 2018) στοιχεία της αξιολόγησής σας αλλά και τα στοιχεία της ειδικότητάς σας στην περιφερειακή σας ενότητα και στην επικράτεια, παρακαλώ συνδεθείτε στο "www.eopykmes.gr".

Τα στοιχεία αφορούν το σύνολο των συνταγών που εκδόθηκαν από τον ιατρό ηλεκτρονικά από 1 έως και 31/8/2019 και το σύνολο των συνταγών που εκδόθηκαν χειρόγραφα από τον ιατρό την ίδια χρονική περίοδο, εκτελέστηκαν στα φαρμακεία, υπεβλήθησαν προς έλεγχο στο ΚΜΕΣ και έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία τους μέχρι σήμερα. Οι επαναλαμβανόμενες συνταγές λαμβάνονται υπόψη στο μήνα που εκτελέστηκε η κάθε μία.

Έλεγχοι στην εκτέλεση συνταγών από φαρμακεία

- a. Στατιστική ανάλυση – χρήση δεικτών
- b. Δειγματοληπτικοί έλεγχοι (5%) σε σαρωμένες
συνταγές

Όρια συνταγογράφησης ιατρών (πλαφόν)

- ⦿ ν. 4472/2019, άρθρο 93, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν.5102/2024:

“μπορεί να τίθενται κλειστοί προϋπολογισμοί, οικονομικοί ή άλλοι στόχοι και όρια (πλαφόν) και λοιπά αναγκαία μέτρα ελέγχου της συνταγογράφησης εκάστου ιατρού”.

- ⦿ **Μέση μηνιαία δαπάνη ανά ασθενή**, καθορισμένη ανά ειδικότητα, γεωγραφική περιοχή και μήνα. (Υ.Α. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46843, ΦΕΚ Β' 3663/28.8.2018)
- ⦿ **Ενημέρωση του ιατρού** για τη μέση δαπάνη της συνταγογράφησης του, σε σχέση με το μέσο όρο της ειδικότητάς του.
- ⦿ Για υπέρβαση >20% γίνεται **στατιστικός έλεγχος** της συνταγογράφησης από τη Διεύθυνση Φαρμάκου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Παράδειγμα από στατιστικό έλεγχο στη συνταγογράφηση

	2019	2020	2021	2022	2023	Μεταβολή 2019-2023 (%)
Δαπάνη ΕΟΠΥΥ Εκτέλεσης	46.078,87	47.595,16	44.262,91	109.107,80	439.015,85	852,75%
Δικαιούχοι του Ν.4368/2016	5.848,90	4.846,77	3.024,52	41.941,45	271.248,94	4.537,61%
Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.	19.070,70	19.500,16	15.361,00	28.486,77	105.073,27	450,97%
1η φαρμακευτική εταιρεία	44,39		210,84	16.558,57	127.089,36	286.201,78%
1ο φαρμακείο εκτέλεσης		11,6	6,09	52.702,32	388.636,36	
Ποσοστό δαπάνης 1ου φαρμακείου εκτέλεσης	0,00%	0,02%	0,01%	48,30%	88,52%	

Απόκλιση από το πλαφόν: 713,49%

Παραδείγματα αποτελέσματος ελέγχου στη συνταγογράφηση

Μεταβολή δαπάνης ιατρού	2020	2021	2022	2023
Δαπάνη ΕΟΠΥΥ	72.487,84	49.553,82	10.426,20	6.301,47

Μεταβολή δαπάνης συγκεκριμένου φαρμακευτικού σκευάσματος	2020	2021	2022	2023
Δαπάνη ΕΟΠΥΥ	43.799,84	134.906,10	10.076,65	6.984,10

Επόμενο βήμα – Α.Ι.

Φάρμακα

Σ.Η.Σ.

- Υγειονομικό υλικό
- Ειδική διατροφή
- Αποτελέσματα εργ. εξετάσεων
- Νοσηλείες

e-DAPY

Α.Ι.

Φ.Υ.Κ.

Σ.Η.Π.

Αξιοποίηση αποτελεσμάτων

Εφαρμογές από τη χρήση Α.Ι.

- **Συνολικό κόστος** για την αντιμετώπιση νόσου
- Αξιολόγηση **αποτελεσματικότητας θεραπειών** – pay per performance για καινοτόμες θεραπείες
- Διαπίστωση **μη συνεχόμενης θεραπείας**
- Έλεγχος συνταγογράφησης φαρμάκων σε συνδυασμό με εργαστηριακές εξετάσεις.
- Έλεγχος **εφαρμογής θεραπευτικών πρωτοκόλλων** (π.χ. διαβήτη, αυτοάνοσα νοσήματα, Σ.Κ.Π.) για χρήση πιο ακριβών θεραπειών.
- Ορθολογική χρήση **ακριβών φαρμάκων** (π.χ. ογκολογικά).

Οι προτεραιότητες για την Αναδιοργάνωση του ΕΟΠΥΥ

- ⦿ Ενίσχυση του Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας- Δημιουργία Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Υγείας
- ⦿ Ψηφιακός μετασχηματισμός
- ⦿ Ενίσχυση Συστημάτων Μέτρησης και Αξιολόγησης της Απόδοσης
- ⦿ Χαρτογράφηση των **συνολικών αναγκών** σε υπηρεσίες υγείας
- ⦿ Καθιέρωση διαδικασίας για την **περιοδική επαναξιολόγηση του "καλαθιού παροχών υγείας"** που αποζημιώνει ο ΕΟΠΥΥ με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων